

JUTRO

Neodvisen političen dnevnik.

: Posamezne številke po 4 vinarje. :
JUTRO izhaja vsak dan — tudi ob
 nedeljah in praznikih — ob 1/26. uri zjutraj,
 a ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj. —
 Naročnina znaša: v Ljubljani v uprav-
 ništvu mesečno K 1.—, z dostavljanjem
 na dom K 1.20; s pošto celoletno K 18.—,
 polletno K 9.—, četrtletno K 4.50, mesečno
 K 1.50. Za inozemstvo celoletno K 28.—.

: Posamezne številke po 4 vinarje.
 Uredništvo in upravnništvo je v Miklošičevi
 ulici št. 8. Dopisi se pošiljajo uredništvu,
 naročnina pa upravništvu. Nefrankirana
 pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne
 vračajo. Za oglase se plača po dolo-
 čenem ceniku. Lastnik in glavni urednik
 Milan Plut. Odgovorni urednik Franjo Pirč.
 : Tiska Učiteljska tiskarna v Ljubljani.

Zopet „sloga“.

Kdor pazno zasleduje delovanje naše državnozbornske delegacije, mora priznati, da je ono samo komedija, pri kateri se prav od srca smejejo t. zv. državni mero-
 dajni faktorji in sploh vsi sovražniki našega naroda, med tem, ko bi Slovenci morali pri tem bridko plakati. Mi slišimo o naših poslancih samo takrat, kadar ustvarjajo kak nov parlamentarni klub, ali pa kadar se kak klub razide, drugače pa samo takrat, kadar pred vlado junaško — kapitulirajo.

Danes so naši poslanci tako složni in edini, v vseh aktualnih vprašanjih, da bolj složni že biti ne morejo več in prav ginljivo je čitati v organih posameznih strank rodoljubne fraze, s katerimi proslavljajo skupno delo „za narod“ in dokazovanja, da je samo v slogi naša rešitev.

Naravno, kadar sloga preneha, prenehajo tudi fraze o potrebi sloge in potem zopet eni drugim očitajo izdajstvo in druga lepa dejanja, tako, da pojem narodnega izdajstva sploh ni več posebno strašen, ker do sedaj je vsak slovenski politik, po za-
 trdilih nasprotnika, vsaj desetkrat že izdal milo domovino slovensko in največje narodne svetinje.

Sedaj se zopet govori o slogi, naša državnozbornska delegacija je zopet ustano-
 vila skupen klub, ki mu predsedujeta dr. Šusteršič in dr. Ploj, ki sicer nista posebna prijatelja, četudi sta za slovenski narod enako — nezaslužna, ker prvi je ministrski kandidat, a drugi je že dvorni svetnik in slovenski politik, katerega končni cilj je ministrski portfelj (Šusteršič), ali pa je že postal dvorni svetnik (Ploj), ni in ne more biti zaslužen za slovenski narod.

Za to torej, ker smo imeli Slovenci že dovolj žalostnihkušenj s takimi skup-
 nimi klubi naših poslancev in — za to, ker ta „složni“ klub vodita gori imenovana možakarja, se mi ne podajamo nikakim ilu-
 zijam in niti na misel nam ne prihaja, da bi to slogo v naši državnozbornski dele-
 gaciji proslavljali in se navduševali za njo. Mi niti ne verujemo, da bi Slovenci o vse-
 učiliščnem vprašanju — radi katerega so se naši poslanci združili v skupen klub — dosegli kak uspeh.

Ne verujemo v ta uspeh za to, ker vemo dobro, da so naši poslanci — ako so združeni ali ne — zelo mehki in da se kaj radi zadovoljijo s kako neobvezno ob-
 ljubo in zato izražamo bojazen: da Italijani dobijo prej popolno vseučilišče v Trstu, kot Slovenci kako bomo fakulteto v kakem našem vseučiliškem mestu!

Gotovo je, da ne želimo, da bi se naša prerokovanja izpolnila, ali mi se bo-
 jimo, močno bojimo, da pretrpimo v vseučiliškem vprašanju težak poraz, ki ga za-
 krivijo naši poslanci. Da, ako doživimo v

tem vprašanju poraz, bo to samo krivda naših poslancev, ker vse se da doseči, samo hoteti je treba.

Iz slovenskih krajev.

Kranj.

Ne bero, ampak le pijo. Od vseh krajev čitamo kaj v „Jutru“, le iz našega starodavnega Kranja se nič ne sliši. Sicer bi bilo boljše, da se res nič ne sliši, kajti dobrega iz „črnega“ Kranja se menda še ni nikdar nič slišalo. Pa ker občudujemo Vaše posebne simpatije do gotove vrste naših „naprednjakov“, bi bil smrten greh, če bi „Jutro“ prav nič se ne oziralo na vr-
 line in kreposti naših velenaprednjakov. To veste, da naše mesto slovi kot „grozno“ napredno. Če pridete kdaj semkaj v kavarno, se lahko o tem sami prepričate. Tu dobite z „očetom“ dr. Štepiharjem vred čete naše elite. In grozno učeni so ti gospodje. Razen prebavila, ki ga jim pošiljajo prijatelji iz Knaflrove ulice, ne bero naši gospodje do vruga nič drugega. Ali eno dobro lastnost pa imajo: ne bero ne, ampak pijo pa po stari kranjski navadi! Iz kavarne v gostilno, in tisto pot nazaj, to je njih glavno delo za rešitev slovenskega naroda. Zato ni čuda, da so si klerikalci tako opomogli. Pa ne le iz tega vzroka. Naše naprednjake diči še druga lepa lastnost: Svetovnoznana kranjska prešernost. Kdor ni doktor, ali po-
 šestnik polnega žepa, ta ni človek, da bi zaslužil se senčiti pod solncem njihove mi-
 losti. Navaden obrtnik, nižji uradnik, sploh ljudje srednjega stanu se smatrajo kot bitja nižje vrste. To se vidi posebno pri ofici-
 jelnih društvenih nastopih, posebno v Čitalnici kamor se dekleta „aus dem Volke“ že ne upajo več notri. Za privabitev tujcev nobenega zmisla. Sami gospodje, sami bogovi! Če so dobre volje, med seboj, in take volje so večkrat — govore veliko za narod, a storili doslej niso še prav nič niti za svoje ljudi. Pri takih in sličnih razmerah ni čuda, če z vsakim človekom vljudni klerikalci kujejo železo za svojo trdnjavo. Tudi srednji in nižji stan se zavedata pravice do življenja in kdor ni trden dovelj, pa gre v trdnjavo nasprotnika. Drugi smo izločeni, sami sebi prepuščeni. Treba bo ta kitajski zid mevdržljivih socialnih razmer predreti. Ako nam hoče „Jutro“ priskočiti na pomoč, zmaga bo na naši strani! — Prav radi! Le večkrat se še oglasite gosp. dopisnik, in sicer s kakimi konkretnimi slučajmi.

Op. uredništva.

Radovljica.

Železniški predor. Železniški predor tik Radovljice, ki dela raznim veščakom in neveščakom toliko preglavic, ob-
 činstvu pa mnogo strahu, da se lepega dne ves predor ne zruši na vlak, je zopet „v delu“. Pa kako ga delajo! Omenili smo že

zadnjič, da ima predor že itak slab mate-
 rijal v sebi in okoli sebe. Sam drobljiv pesek, katerega se je doslej še vsak pod-
 jetnik vstrašil. Predor se nahaja kakor re-
 čeno zopet v „popravlilu“. Pa kako se po-
 pravlja! Namesto, da bi se ga vtrdilo s ploskvami iz trdega kamna, se uporablja le drobljiv pesek, katerega premlevajo de-
 lavci v posodah za malto. Nam se zdi, da je vse to popravljanje le pesek v oči in da uprava državne železnice s takimi po-
 pravili toliko časa hrani in hrani, dokler ne pride do kake večje nesreče. Ali res ni nobene „višje moči“, ki bi se tega predora usmili, pa resno in temeljito?

Novo mesto.

Naša mestna hranilnica je razposlala pred kratkem svojo bilanco za l. 1909. Iz iste se razvidi, da je bilo pri upravi čistega dobička čez 36.000 K. Jako veliko nasproti onemu iz l. 1908, ki je iz-
 našal le nekaj nad 8000 K. Od kod ta ve-
 likanska razlika? L. 1908 je bil še pred-
 sednik hranilnice g. pl. Sladovič, po izjavi „Korliča“ neka financijska korifeja, da mu ni bilo para. To je menda s tem dokazal, da je zvišal obrestno mero, vsled česar je hranilnica trpela za mnogo tisočakov. Tako je ta „financijska korifeja“ delal tudi pri občini, kateri je izsekal skoro vso hosto. Govori se, da dobi hranilnica kmalo novega ravnatelja. Sedanji politični tok, ki strogo loči črne od belih, se zdi g. Krajcu, kot dosedanjemu ravnatelju preveč nevaren, da bi on kot strogo katoliški mož še dalje deloval v zavodu, ki ni izrecno klerikalen. Sicer pa g. Krajcu ni ravno potreba, da bi še na svoja stara leta drugim služil. Zato tudi sam vedno bolj uvideva potrebo, da se na to mesto postavi mlajšo moč ter da se s tem mestom ustanovi nova eksistenca. Res je, da g. Krajc za ves svoj trud ne vleče več kot 2700 K na leto. Pa vsaj so tudi uradniki, ki morajo razmeroma mnogo več delati, kakor on, razmeroma slabše plačani. Ali če vpoštevamo plačo prejšnjega ravnatelja g. Perkota, ki je bil ustanovitelj hranilnice, pa je dobil za posle ravnateljstva le 800 K nagrade, je plača sedanjega ravnatelja še naravnost „nobel“. Pripoveduje se, da Perkotu niti teh 800 K niso privoščili, ampak so na komando „Karola Malega“ toliko časa proti njemu rovali, da so ga izruvali iz hranilnice. „Karolu Malemu“ se ta blagodušni čin zdaj po tolikih letih obrestuje, a žal nam je, (še bolj pa njemu) da le v njegovo škodo. O razmerah v hranilnici pa s tem še nismo izpregovorili zadnje besede.

Mokronog.

Veselica podružnice sv. Ci-
 rila in Metoda se je tukaj vršila v ne-
 deljo 12. t. m. Vreme sicer ni bilo posebno ugodno, ali veselica se je obnesla vseeno povoljno. Obiskali so jo gostje iz Tržiča, posebno se je odlikovalo po veliki vdeležbi

tamošnje učiteljstvo, samo posebi pa se raz-
 ume, da ni manjkalo gg. Prijatelja iz Tržiča in Majcena iz St. Janža, ki vedno dokazeta svoje narodno prepričanje. Pogrešali pa smo, razen nekaj izjem, mokronoškega učiteljstva, ker od šestih učnih oseb je samo eden član podružnice. Nad vse zadovoljno pa je iz-
 padel srečolov na jestvine in šaljive pred-
 mete. Prvi so zbuiali slast, a drugi smeh. Hvala vsem darovalcem in darovalkam s prošnjo, da bi še dalje ostali naklonjeni po-
 družnici.

Burka: „Luna ga trka“ pa je izzvala cele salve smeha. Ker se je pri nas prvič igrala, bilo bi na mestu, da bi se ponavljala, a tudi sosedne podružnice bi jo z vspehom uprizarjale, ker je zabavna, lepa in enostavna.

Pozabiti pa ne smemo naša vrla de-
 kleta, ki so s svojimi šopki povzdigovala veselico, kakor gospico poštarico, ki nam je z vso točnostjo dostavljala ljubke razgled-
 nice, katere smo prejeli od naših ljubih, zato tudi tem kakor gospici Marici Freli-
 hovi iz St. Ruperta za njen dar lepa narodna zahvala. Bodite vedno tako narodne in nas ne bo strah za našo bodočnost.

Tako smo obhajali to lepo veselico, ki nam je donesla nekaj lepih uric, a po-
 družnici, kakor smo čuli, lepe kronce. Želi-
 limo le, da nas dalavna podružnica zopet preseneči s kako novo prireditvijo.

K....

Splošni pregled.

Državni zbor.

Prazne klopi — razprava o državnem proračunu! Kadar je glasovanje, zvone zvonci in od vseh strani bite poslanci v zbornico, da glasujejo. — Med debato o tretji postavki se je vnel oster konflikt med socialnimi demokrati in nemškimi kričarjem Malikom, ki so ga nazvali denun-
 cijantom, smrkavcem. Malik je iskal pomoči pri krščanskih socialistih, kar je izzvalo burjo smeha. — Poslanec Ploj in Šusteršič sta se zgledala v imenu Jugoslovčanov pri Bienenrthu, ki jima je predložil kompromisni predlog o italijanski pravni fakulteti; po-
 slanec sta izjavila, da predložita predlogo jugoslovanskemu visokoškolskemu odseku, a sta mnenja, da bo klub sklenil brezpogojno obstrukcijo vseučiliščne predloge. Ravno v vprašanju glede italijanske pravne fakultete so zopet pokazali Mladočehi kako razumevajo slovenske težnje, kadar se je treba zameriti vladi, ker so odrekli pomoč Slovincem; s Slovinci so samo češki radikali, torej ravno oni, ki so morali radi neodločne po-
 litike „Slovanske Enote“, iz iste izstopiti in češki agrarci. Predsednik poljskega kluba Glabinski je imel daljšo konferenco z Bienenrthom in je izjavil, da je poljski klub pripravljen glasovati za ustanovitev slo-
 venske docenture na krakovski univerzi.

LISTEK.

MICHEL ZÉVACO:

Otroci papeža.

Roman iz rimske zgodovine.

„Kaj govore po našem dobrem rimskem mestu?“ je vprašala.
 „Bogme, milostljiva, zdaj pripovedujejo nekaj nezasi-
 šanega in neverjetnega kakor pravljica...“
 „In kaj pripovedujejo, vojvoda Rienzi?“
 „Vojvoda!“ se je oglasil Francesco Borgia. Njegov glas je bil skoraj proseč.
 Toda omamna vina so že vplivala na možgane. Ne-
 kakšna blaznost se je lotevala gostov.
 „Historija je o ljubezni!“ je povzel vojvoda.
 „Glejte, glejte...“ je dejala Lukrecija... „Lju-
 bezen... ah, ljubezen... edino, kar je resničnega in vrednega, da zanj živimo in umrjemo!“
 Obenem se je oklenila vratu svojega brata Francesca...
 „Pripovedujte, vojvoda!“ je velela z onemoglim glasom.
 „Da, da!“ so zakričali gostje. „O ljubezni! Govorimo samo o ljubezni!“
 Daljna godba je pošiljala v dvorano svoje valove skladnih akordov, ki so postajali čimdalje bolj sladki in razbujajoči. Strežajke so se polagoma izpreminjale v lju-
 bavnice. Nekatere izmed njih so sedele na kolenih gospodov, ki bi jim bile morale streči, ter so jih oklepale v strastnih objemih...

„Ah,“ je nadaljeval vojvoda Rienzi, „historija je o čisti in deviški ljubezni. Skoraj sram me je, da bi jo po-
 vedal na tem kraju...“
 „Govorite,“ je dejal Cezar kratko.
 „Če mi ukazujete vi sami, Svetlost...“ Ljudje torej pravijo, da se je slaven vojskovodja, najodličnejši med vsemi... zaljubil...“
 Vsi pogledi so se obrnili proti Cesarju.
 „Ali,“ je povzel vojvoda, „zaljubil, kakor se ni še nikoli. On, ki je imel baje srce iz bron, ima zdaj srce golobčka... On zdaj vzdihuje in ječi... Najzanimivejše pa je to, da je predmet njegovega gorečega ognja nekakšna divjakinja, neznanka, ki se ji še nihče ni mogel približati... In naposled — tu postaja historija neverjetna, čeprav ne neha biti resnična — divjakinja ne misli na to, da bi z radostjo in hvaležnostjo sprejela ponudbe tega velikega vojskovodje, nego jih odklanja in prezira...“
 „In kako je ime temu lepemu zaljublencu?“ je vprašala Lukrecija ter se tesneje oklenila vojvode Gandijskega.
 „Uganite!“ je blebetal vojvoda Rienzi, pijan do skrajnosti... „Med nami sedi...“
 „Odvč je iskati!“ je zarenčal Cezar Borgia. „Zaljubljenec sem jaz!... In gorje tistemu, komur to ni po volji!“
 „Svetlost!... Verjemite...“
 „Kar se pa tiče divjakinje, kakor ste jo pravkar ime-
 novali vam prisegam, da me bo kmalu nehala prezirati!...“
 Lukrecija je izbruhnila v glasnem smehu.
 „Torej, dragi Cezar“, je dejala, „ti me izdajaš?...“
 „Zapuščas me?“
 „Nikakor ne!“ je odgovoril Cezar, ki je čutil, kako mu vro možgani od naraščajoče pijanosti čutov... in pija-
 nosti neukrotljivega ponosa.

In blebetaje je nadaljeval:
 „Ne, Lukrecija, ne izdajam te, moja si! Moja, kakor bo tudi ona moja!... Kakor je bila moja tvoja žena, Rienzi... Kakor mora biti vse moje, moje... samo moje! Ali slišite, ali slišite, vi vsi?...“
 Sopihal je od brezumnega razburjenja... Njegovo oko je razsipalo krvave bliske... Prav takrat pa je Lukre-
 cija vstala, objela Francesca, vojvoda Gandijskega, z obema rokama, in zamrmrala z gorečim glasom:
 „Dobro, da mi ostajaš ti, Francesco moj zvesti... ti, ki edini poznaš pijanost mojega ljubkovanja, ti, ki sem ti prihranila raj svojih strastnih objemov...“
 Francesco je trpel ta poljub, prebledevalje kakor mrlič. Zaman se je poizkušal izviti njenim rokam.
 „Grom in peklo!“ je zarjul Cezar Borgia in odrinil mizo z besnim sunkom.
 Obenem je zagrabil svoje bodalo, ki je bilo ostalo zasajeno pred njim, ter se divje vrgel nad brata Fran-
 cesca... Z enim samim skokom je bil pri njem.
 „Ah!“ je zarohnel z glasom, zadušenim od besnosti, pohote in pijanosti, „ti poznaš edini naslado resničnih ob-
 jemov Lukrecije!... Dobro, pa odnesi svojo skrivnost s seboj do Satana!...“
 Roka se mu je dvignila in padla v strahovitem za-
 mahu. Bodalo se je do ročaja zadrl v prsi vojvode Gandijskega, ki je zgrudil znak po tleh.
 „Po meni je!“ je zaječal, in val krvi mu je pljusnil iz ust.
 Gledalci tega prizora so kar okameneli v svoji ledeni grozi. Lukrecija pa se je bila samo odmaknila, in čuden smehljaj je zaigral na njenih ustnicah, ki niso bile pre-
 bledele...
 (Dalje.)

I. zlet Ljubljanske sokolske župe in kresna veselica

Khuen pri cesarju.

Avdijenca ogrskega ministrskega predsednika Khuen-Hedevarya je trajala nad eno uro. Khuen je predložil cesarju prestolni govor in vladni predlog, da naj se imenuje predsednikom ogrske magnatske zbornice grof Albin Csaky. Cesar je Khuen obljubil, da pride že 22. t. m. v Budimpešto. Pred avdijenco je konfiriral Khuen delj časa z ministrom zunanjih zadev grofom Aehrenthalom. Kot se čuje je cesar odobril prestolni govor; tudi drugi vladni predlogi, kot indemiteta, rekrutni zakon, trgovinska pogodba z Rumunsko so našle popolno priznanje; cesar prebere pri otvoritvi ogrskega državnega zbora dne 25. t. m. prestolni govor in se potem takoj vrne na Dunaj.

Dnevne vesti.

Na današnjem I. zletu Ljubljanske sokolske župe so najrazličnejše nove točke na sporedu telovadbe. Posebno lepa toda težka za dobro izvesti mora biti točka: Hkratne vaje v trojicah in šestoricah na treh bradljah. Tu je treba izurjenih telovadcev, ki se morajo v izvedbi popolnoma zlagati drug z drugim. Vaditeljski zbor Ljubljanskega Sokola bo danes nastopil s tako točko prvi na Slovenskem. Danes bomo videli prvič tudi 5. celjsko prosto vajo.

Na kresni veselici danes zvečer bo predstavljal Ljubljanski Sokol tudi marmornate kipe iz življenja starogrške telovadbe. Ta točka je jako zanimiva in bo pokazala na kak poseben način in kako resno so smatrali že stari Grki telesne vaje kot podlagu vsega človeškega življenja.

Jubilejne slavnosti družbe sv. Cirila in Metoda bodo po tem-le redu: Dne 1. in 2. julija priredi „Adrija“ obrambni tečaj z važnimi referati v naših ograjenih krajih. V nedeljo dne 3. julija bo dopoldne slavnostna velika skupščina, popoldne pa ljudska veselica v Tivoliju (Svicarija). Veselica bo resnično nekaj nenavadnega. Vse planote s sosednjimi gozdiči se spremene v pravo orijentalško sejmšče z raznovrstnimi šotori. Točilo se bo vino iz vseh slovenskih pokrajin, stregle bodo naše mile sestre Stajerke, Tržičanke, Goričanke, Gorjanske, a največ pozornosti bodo brez dvoma zbujele brhke Ziljanke v slikoviti narodni noši. Svirale bodo razne godbe, sploh bo razvedrila in bučnega življa na vseh koncih in krajih.

Prijatelje in prijatelj družbe sv. Cirila in Metoda, t. j. vse prave Slovenke in vsi idealno navdušeni Slovenci, delujte neumorno v svojem kraju, da bodo vse slovenske pokrajine častno zastopane pri jubilejni slavnosti dne 3. julija v Ljubljani. Posebno so naprošeni podružnični odbori, da skrbje za častno zastopstvo v svojem okolišu. Morda se najdejo premožnejši rodoljubi, ki bi plačali voznino potrebnim, toda idealnim mladim ljudem, ki bodo vedeli še otrokom in vnukom pripovedovati o nenavadno krasnem slavlju. Poznamo koroskega rodoljuba, ki ni baš premožen, a na slične narodne veselice privede vselej celo vrsto mladine na svoje stroške, ker ve iz lastne skušnje, da ni lepše prilike za narodno probujo in za trajno rodoljubje, kakor so take narodne slavnosti.

Ali se tako zdravi? Prejeli smo: Neki delavski družini na Pristavi (trnovsko ozemlje) je zbolel otrok. Mati je prišla po

mestnega zdravnika. Dr. Illner res pride, a ko si ogleda bolnega otroka, izjavi, da to nič ni. Otroku pa je vendarle nekaj moralo biti, kajti obolel je tako, da je v glavi čisto zatekel in naposled postal gluha. Kmalu na to pa zbolil pod ravno takimi simptomi in s takim bolezenskim razvojem tudi sestra prvočlovega otroka. Ali je ta bolezen takozvani „mums“ ali kaj hujšega, to mi ni znano. Vem le, da je mati vsa obupana in da se ji je nasvetovalo, naj se obrne do kakega drugega zdravnika. — Res si ne moremo tolmačiti, zakaj ravno proti dr. Illnerju prihaja toliko sličnih pritožb. Poskusili bomo to vprašanje na kak način rešiti.

Kuharica komandira vojake. Piše se nam: Sedel sem v neki gostilni blizu Šentpeterske vojašnice ter čital v „Jutru“, kako se izrabljajo vojaki. Pri tej priliki sem pa opazil še žalostnejše izkoriščanje vojakov, kakor ga slučaj „Jutra“ omenja. Pa o tem se prepričajte sami, evo uspeh mojega opazovanja: Gostilniška kuharica, mislim da je žena nekega podčastnika ima tako-le komando nad vojaki: „Ti pojdi v prodajalno, prinesi mi to in ono... Vidva pojdi ta mi drva žagat in cepit... Vi trije greste na vrt okopavati in saditi... Ti mi jediti posodo očedi... Ti mi pa štedilnik osnaži itd. itd. Radoveden sem bil ali bodo vojaki na to komando ubogali ali ne. Pa so. Da jih je imela kar toliko in tako na razpolago, treba bi bilo seveda stvar natančneje obrazložiti, pa iz usmiljenja do narednika, ki o tej komandi svoje boljše polovice morda niti ne ve, za danes natančneje opis rajše zamočim. A popolnoma zamočati pa se ta slučaj ne sme, ker smatram, da mi naših fantov ne pošiljamo zato k vojakom, da bi opravljali taka, vojaškemu stanu neprimerna dela in to natabene na komando gostilniške kuharice. Kaj pa Vi pravite na to? — Ne celo „Jutro“, ampak celo knjigo bi morali uporabljati za rešitev tega vprašanja. Mi smo v principu odločno proti temu, da bi se vojaki sploh za kaj drugega uporabljali, nego za zgolj vojaško vzgojo in dela, ki se strinjajo s častjo avstrijskega vojaka. Ker pa teh razvad niso krivi podčastniki, ampak v prvi vrsti častniki sami, smo z Vami vred tudi mi mnenja, da je za enkrat bolje, da se ta slučaj ne objavi v podrobnostih. Morda bo Vaš in naš namen tudi s temi vrsticami dosežen.

Povodenj v železniških vozovih. Poroča se nam: Ako se pelješ po novi progi Kranj-Tržič, in naleti vlak med potjo na kako ploho, je dala modra železniška uprava svoje dozdevno nove vozove tako prikojiti, da si vsled plohe zunaj, moker notri v zaprtem kupeju. V nekaterih vozovih kar curkoma lije na potnike. Nič boljše ni tudi na progi Ljubljana-Vrhnika. Kako je to mogoče, mi ni znano, vem pa da bi bilo dobro, ako železniška uprava blagovoli potnike varovati pred takimi povodnji v železniških vozovih.

Razstava risb na ženskem učiteljskišču. Danes popoldne in jutri (19. in 20. t. m.) bodo razstavljene v I. letniku ženskega učiteljskega risbe c. kr. drž. gimnazije. Razstave na učiteljskišču so dostopne vsakomur, kdor se za nje zanima, otrokom pa le v spremstvu odraslih.

Anton Knezova ulica. Poročali ste v št. 106, da se nasiplje nova Anton Knezova ulica in da bo kmalu izročena promet, a kako se dela ta cesta, o tem Vam povem jaz nekaj. Po napravi in nasutju obeh stran-

skih hodnikov je pričakoval vsakdo, da se bo sredina tlakovala z močnim lomljenim kamnom, in potem vrhu tega tlaka nasul gramoz. Na svoje začudenje pa se je pričelo tudi v sredini — v delu, kateri je namenjen za težke vozove — z nasipanjem gramoza in nato z vlačanjem cestnega valjarja — in na ta način naj se napravi močna in trpežna dlan za cesto.

Gosp. Anton Petek, slikar na sv. Petra cesti izjavlja, da on ni identičen z onim Antonom Petkom, ki je bil v nekem „Poslanem“ imenovan kot slab plačnik in da nikomur nič ne dolguje.

Vreme: Noč od 17.—18. junija izredno lepa; lepa pa niso bila vremenska znamenja za včeraj in danes. Ob 1. zjutraj je nastopila gosta megla. Pojav te megle pa je izreden in ni barjanskega izvora. Megla je bila tako gosta, da se je nekem še le okrog 8. ure zjutraj za kratek hip prvič pokazalo. Se le okrog 9. dopoldne se je ljubljanska okolica razločila iznad megle. Pogorja in Alpe pa so bile po 9. uri zavite v meglene zavese. Že zjutraj zgodaj so se pojavili znaki daljnih elementarnih izgrediv; magnetnica razpostavljena na ljubljanskem stolpu je kazala podzemeljsko nemirje (v znamenju vpliva daljnega potresa). Sploh je bilo včerajšnje jutro velezanimivo za meteorološko opazovanje. — Že zgodaj popoldne se je na zapadu pojavila prva manjša nevihta; segla je do Krima. V istem času pa se je na nasprotni strani izcimila zlasti za izven kranjske kraje najbrže večja nevihta. Naliv je segel v kotlino do Zaloga, nekoliko tudi še preko Ljubljane. Hudourni oblaki so se potem podili proti jugovzhodu. Okrog 3. ure popoldne pa se je nevihta znova začela nad zapadnimi kraji. (Dolge v jutrišnjem poročilu). **Prognoza za danes:** Po sinočnjih znakih soditi, vremenski položaj še slabši kot včeraj. Ker so imeli vnvanj kraji včeraj bržkone večja neurja, oziroma pride njih zaostanek deloma danes do izbruha, je kaka gotova prognoza ob času sklepa poročila onemogočena. Le toliko je gotovo, da zna naše kraje le zopet kak ne pričakovan „vremenski čudež“ obvarovati pred vsaj nestanovitnim vremenom. Lepa večerna zarja je najboljša oznanjevalka takega „čudeža“. Natančneje prognozo ozirom popoldanskega vremena izpostavimo v izloženem oknu v Šelenburgovi ulici.

Društvene vesti.

Družba sv. Cirila in Metoda opozarja vse one, ki se želijo udeležiti obrambnega tečaja, naj prej ko mogoče priglase svojo udeležitev. Tečaj se vrši, kakor že znano, po paragrafu 2., zato naj se vsak prijavi pravočasno, da se mu more poslati izkaznica. Tečaj bo velike važnosti za nadaljnje obrambno delo. Prvotno se je sklenilo, da se vrši tečaj 1. in 2. malega srpana, radi nedostajanja časa pa se omeji tečaj na en dan, namreč na 2. julij.

Pevski zbor slovenskega trgovskega društva „Merkur“ namerava poleteti v soboto, dne 25. t. m. v Idrijo, ter še isti dan prirediti pevski koncert, drugi dan pa si ogledati ondodni svetovno znani rudokop. Odhod 25. t. m. opoldne, nepevci ozirom dotični, ki so zadržani, odhajajo 26. t. m. zj. Gg. člane in prijatelje društva vabimo, da se izleta udeležijo in pravočasno prijavijo.

II. veliki „Tabor narodnega delavstva“ se vrši v nedeljo dne 26. junija 1910 na vrtu in dvorišču pri „Novem svetu“ v Ljubljani. Sodeluje sl. „Slov. Filharmonija“

razni pevski zbori in tamburaški zbor N. D. O. Koncertni del spopolnjujejo slavna „Slov. Filharmonija“ ter preje omenjeni zbori. V zabavnem delu je sledeče: Paviljoni: Kavarna. Slaščičarna in cvetličnjak. Srečolov z bazarjem. Veselični poštni brzojavni in telefonski urad. Najnovejši umetniški paviljon itd. Kegljanje na dobitke, ki se je pričelo 12. t. m. bo trajalo do 26. t. m. Dobitki so sledeči: I. K 30, II. K 20, III. K 15, IV. K 10, V. za največ serij K 5 in VI. šaljivi dobitke za največkrat vseh devet. Serija 3 lučaje 20 vin. Dobitki se razdele na dan veselice ob 10. uri zvečer. Ples se vrši v salonu ob 7. uri zvečer. Povodom veselice se vrši tudi kolesarska polževa dirka ob pol 4. uri popoldne od I. drž. gimnazije do restavracije „Novi svet“. Začetek veselice ob 4. uri popoldne. Vstopnina za osebo 40 vin. Otroci do 12 leta prosti, člani z izkaznicami 20 vin. K obilni udeležbi najljubneje vabi

Vpijoče razmere pri c. kr. drž. železnici.

II.

Služaj skladiščnega mojstra Schiffrerja je tudi sicer značilen za razmere pri c. kr. državni železnici. On služi že od l. 1878. Radi okupacije v Bosni je moral službo pretrgati do 24. januarja l. 1880. Ker ima moč uradniške izkušnje, so ga ves čas do kosti izkoriščali. Skozi 25 let je opravljaj službo po 36 ur nepretrgoma, le vsako drugo noč je bil prost, da se je nekoliko naspal; a čez dan ni bil nikdar prost. Posledice take prenaporne službe niso izostale, mož je postal bolehen. V nadi, da bo vsaj po noči prost, je zaprosil za službo v skladišče. Tej prošnji se je sicer ugodilo, toda Schiffrer je z njenim uspehom prišel le iz dežja pod kap.

Kmalu namreč po ljubljanskem potresu, je prišel ravnatelj, dvorni svetnik Proske na pregled, pri katerem so se mu predstavili vsi uslužbenci.

Ko pride Proske do Schiffrerja mu pravi:

„Vi, ker je vsled potresa v Ljubljani dežela kranjska zelo revna, moramo na vse načine štediti. In ker imate Vi vse izkušnje, bomo enega uradnika vzeli proč, vsled česar boste Vi vsako drugo noč in vsako drugo nedeljo „noter skočili“ da boste opravljali tudi celo obratno službo. Tako si prihranimo enega uradnika.“

In tako se je tudi res zgodilo. Schiffrer je moral opravljati službo za dva uradnika, a plačan je bil za enega, pa še za tistega jako slabo plačan. Schiffrer je po tej odredbi opravljal službo dva dni in eno noč nepretrgoma. (Pa se potem čudimo, če vsak čas slišimo o železniških nesrečah. Čudno je le, da jih pri takem nečloveškem izkoriščanju železniških uradnikov še ni več! Op. ured.)

Bil pa je tudi sam tako vesten v službi, da je vsako drugo noč prebil v pisarni, ker se je bal, da bi ga nočni čuvaj v slučaju potrebe pozabil poklicati, če bi noč v svojem stanovanju prespal. Ta žrtev sicer ni bila predpisana, a kako je bila umestna, je razvidno iz naslednjega slučaja.

(Dalje.)

Mali listek.

Književnost, gledališče, umetnost.

Nove knjige.

Rihard Svoboda: Grča igrokaz.

Precej časa je že minilo odkar je v Gabrščkovu Taliji izšla ta drama, ki ji je že davno prej napravila cenzura precejšnjo reklamo, prepovedala je namreč uprizoritev iste na ljubljanskem odru, a vendar so to knjigo slovenski listi tako suhoparno registrirali, kot kako vsakdanjo brošuro! Nam se zdi to popolnoma umljivo! Naši priveligirani kritiki so dandanes razni c. kr. ljudje in sedaj naj naenkrat govore o drami s svobodomiselnostjo, to bi bilo pač malo preveč zahtevati! In ves ta strah pred svobodomiselnostjo je vzrok, da je ostala drama Grča v slovenski književnosti skoraj neopažena! Da pa pišemo danes po tolikem času o tem delu je vzrok odlok ministrstva notranjih zadev, ki je zavrnilo pisateljev rekurz proti prepovedi kranjske deželne vlade o prepovedi za uprizoritev te drame! Ministrstvo motivira zavrnitev rekurza „ker je uprizoritev tega igrokaza, ki vsebuje tudi poniževanja naukov in šeg (?) katoliške cerkve, sposobna žalitiverški čut velikega dela prebivalstva.“

Težko je dognati, kje je našla cenzura in žnjo ministrstvo to žaljenje naukov in šeg katoliške cerkve v tem igrokazu, ki ne vsebuje ničesar drugega nego boj odločne, svobodomiselnosti rodovine zdravnika Grča proti nezdravim, neznačajnim in tercijalskim

razmeram! Ako je svobodomiselnost prepričanje že samoobsebi žaljenje verskih čutov, potem ima vlada pač prav, a nam se zdi, da je svobodomiselnost prepričanje v državi, ki ji je že cesar Jožef postavil tolerančni edikt, pred zakonom enakovredno in veljavno kot skrajno fanatično klerikalno ali pa drugo prepričanje!

Skoro v istem času sta prišle na slovenski knjižni trg dve drami, ki imata podobno tendenco, Cankarjevi „Hlapci“ in Svobodin igrokaz „Grča“. Cankarjevi „Hlapci“ so satirično delo, ki se omejuje samo na učiteljski stan in njegovo okolico. „Grča“ pa je prvo slovensko literarno delo s čisto jasno in javno izraženo tendenco in to svobodomiselnost! Zdravnik Grča je izobražen mož, ki ni svobodomislec iz kakih fanatičnih političnih nagibov, on je svobodomislec iz prepričanja, ker je na lastnem telesu, po lastnih skušnjah opazil škodo, ki jo trpi človeška družba potercijalstvu, nezavednosti! On je v krogu inteligence — one inteligence, ki se tolče na prsa svoje svobodomiselnosti, a nosi po javnih prostorih ogromne molitvenike in rožne vence, ki hodi z debelimi svečami za procesijami — edini, ki se bojuje na vseh straneh proti uplivom klerikalizma in verske nestrpnosti... in ona inteligenca ga spoštuje, dokler ne pride dekan, ki mu odločno napove boj, ki ga proglasi brezvercem... in tedaj ga zapuščajo vsi prijatelji, nekdanji svobodomislec si obešajo rožne vence okoli vratu... A Grča stoji s svojo rodovino trdno in neomajeno. In fanatični nasprotniki ga skušajo ubiti na drug način, rodbinski pre-

piri, družabni bojkot... a vse zastoj, značaj stoji in ne pade...

Iz srede slovenske inteligence je vzet sužet tega igrokaza, samo žalibog tako malo Grč je med nami, tako malo žena in mater, kot je zdravnikova soproga. Druge osebe pa najdemo povsod.

„Flachsmanna“, „Rosenmonntag“, „Red iz pravnosti“, „Mirozov“, „Poskusnega kandidata“ je nazvala kritika stanovske drame, a mi bi lahko imenovali Svobodovo „Grčo“ igrokaz iz življenja slovenske inteligence in napisali bi ji lahko epilog, ki bi govoril o strahu pred javnim priznanjem svobodomiselnosti onih ljudi, ki se boje javnosti iz neodkritosrčnih razlogov, ki prehajajo v sebičnost!

„Grč“ potrebujemo Slovenci na vseh koncih in krajih, a ravno usoda Svobodove „Grče“ nam je dokaz, da jih nimamo, ako jih pa imamo, je njih število jako malenkostno in za Slovence jako žalostno.

Svobodov igrokaz „Grčo“ pa najtopleje priporočamo vsem onim, ki so ga dozdaj prezrli.

V. F. J.

Odborova seja „Matica Slovenske, dne 14. junija 1910. Od zadnje odboroje seje so zborovali vsi odseki. Gospodarski odsek: Odda se tisk „Zabavne knjižnice“, ki jo izdasta letno skupno „Matica Slov.“ in „Matica Hrvatska“. V mnogih krajih ni mogoče dobiti poverjenikov niti odgovorov na vprašanja in prošnje. Društvena knjižnica se ne da urediti, dokler nimamo zanj boljših prostorov; hiša se bo komisionalno pregledala. Zemljepisni odsek: Dosedanji „Zemljevidni“ in „Krajevni odsek“ se združita v „Zemljepisni od-

sek“. C. in M. voj. geogr. zavod na Dunaju še ne more reči, do kdaj bo zemljevid tiskan. Pozivati je šolske in župne urade na naročbo zemljevida. Krajepisna imena ima „Matica“ iz 440 občin, vseh občin pa je približno 1120. Tehniški odsek: Gradivo za tehniški slovar (kakih 36.000 izrazov) se je abecedno uredilo; začeli so ga pregledovati tehn. strokovnjaki; za nekatere stroke se še posebe zbira. Po vzgledu „Društva hrv. inž. in arhitektov“ se bo lotiti opisovanja slov. hiše; najprej v preglednem članku posneti dosedanja spise o tem predmetu, potem pa pozvati na delo vse, ki se zanimajo za stvar. Znanstveni odsek: predsednik poroča o stanju priprav za Jugoslovansko Enciklopedijo (o tem izide posebno poročilo). Knjižni odsek: Knjige za l. 1910. so že ali dotiskane ali v tisku; „Zab. knjižnica“ pojde te dni v tisk. V „Knezovi knjižnici“ izide prvi del Lahovega romana „Brambovci“. Sprejme se dr. H. Tumova „Nomenklatura Višensko-Poliškega Gorovja“, v oceni sta monografiji „Pohorje“ (prof. Koprivnik v Mariboru), „Bela Krajina“ (dr. Adlešič). V oceno se oddasta dr. Glaserjeva preveda Shakespearjevega „Othella“ in „Macbetha“. V evidenci je imeti Češko Antologijo, opisati je še dr. Janez Bleiweisovo delovanje v dež. zboru in odboru. Izpreminjaje predlog g. dr. Branka Drechlerja v Zagrebu, predlaga odbor, naj „Matica Hrv.“ in „Mat. Slov.“ skupno izdasta izbor Vrazovih pesmi. Tajnikovo poročilo: Dosle je za l. 1910 plačala le 1/3 poverjenikov. Matica se oficijelno udeležuje Vrazove slavnosti v Celovcu avgusta meseca.

bo danes 19. t. m. na dirkališču. Začetek ob pol 5. uri.

Napredek „Jutra“.
V par dnevih začne izhajati „Jutro“ tako zgodaj, da se bo moglo razpošiljati s prvimi jutranjimi vlaki, ker se premagajo vse ovire, ki so nam do sedaj onemogočale, da bi list tako zgodaj tiskali. S tem bo ustrezno vsem mnogobrojnimi našim prijateljem.

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.
Državni zbor.

Dunaj, 18. junija. Nadaljuje se ob splošnem nezanimanju proračunska debata. Danes bodo seje državnega zbora za nekaj dni prenehale, da se pusti časa odsekom in posameznim klubom, da se posvetujejo o italijanski pravni fakulteti. Krščanski socialisti so za vladne kompromisne predloge kot tudi ostali Nemci; vlada bo torej imela boj samo z Jugoslavlani, ki pretež obstrukcijo, ako se ne reši z italijanskim vprašanjem tudi vprašanje glede slovenskega vseučilišča! Brezpogojno podporo sta obljubila v tem boju Slovencem Češki agrarni klub in češki radikali, ki so izjavili, da bodo podpirali slovensko akcijo do skrajnih mej!

Dunaj, 18. junija. V jugoslovanskih krogih se z največjo nervoznostjo pričakuje, kako stališče zavzame „Slovenska Enota“ glede jugoslovanske akcije. Mladočehi so za italijansko fakulteto po kompromisnem predlogu, ki ga je predložil Stürgh. Ako se ne doseže v „Enoti“ popolnega enotnega nastopa v korist jugoslovanskih zahtev, tedaj je nevarnost, da Jugoslavlani izvajajo posledice ter slede izgledu čeških radikalcev, ki so zapustili „Enoto“, ker je ista vsled mladočehske politike v svojem boju in opoziciji proti Bienenrothovemu režimu.

Dunaj, 18. junija. Napoleonijski vladni listi pozivljajo nemške stranke, da naj se tesno združijo, ker je vprašanje italijanske fakultete take važnosti, da z njim stoji in pade Bienenrothov kabinet! Ako se zgodi to, tedaj se spremeni tudi sedanji vladni sistem, kar bi znalo jako škodovati nemškemu interesu! Za to je pa dolžnost nemških strank, da podpirajo sedanjo vladu v vseh njenih težnjah, ker se je tudi Bienenrothova vlada pokazala vedno kulantno napram Nemcem!

Ogrski ministri na Dunaju.
Dunaj, 18. junija. Ogrski finančni minister Lukacz, ki ga je včeraj sprejel cesar v avdienci, se je na to posvetoval z avstrijskim finančnim ministrom; konferirala sta o raznih finančnih vprašanjih, o povišanju davka na žganje, o monopolu na vžigalce.

Dunaj, 18. junija. Khuen-Hedervary se je izrazil proti dopisniku nekega dunajskega lista, ki ga je vprašal, ali namerava res upeljati v slučaju Justhove obstrukcije takomenovane paralelne seje, da za sedaj še ni sklenil nič definitivnega, da ne misli niti nasvetovati predsedstvu strožjih meri ni obdržati dolgih sej. Ako pa začne Justhova stranka z obstrukcijo, tedaj je pa pripravljen, da isto uduši z najradikalnejšimi sredstvi. O volilni reformi je rekel: Raznesle so se vesti, da v vprašanju volilne reforme med člani kabineta ni popolnega soglasja. A verujte, da smo v tem vprašanju, ki je glavna naloga sedanjega kabineta, tako edini, kakor v nobenem vprašanju, ker v slučaju nesoglasja bi sedanje ministristvo že davno odstopilo.

Sarajevski atentat.
Zagreb, 18. junija. Značilno komentira glasilo hrvatskih socijalnih demokratov „Slobodna Riječ“ sarajevski atentat, ki ni čim blaznega ali prenapetega človeka niti delo prepričanega anarhista, ni preračunan korak kake tajne „velikosrbske izdajalske propagande!“ Ta atentat je bolesten vsiklik izmučene in trpeče narodne duše. Ravno v samomoru atentatorja tiči vsa tragika naroda, ki mora žrtvovati svoje sinove, ki so hoteli prinesiti svobodo! List končuje, da mu ni na mislih slaviti ali obsojati atentat. Kdor ga hoče razumeti, premisliti mora vzroke, ki so navedli atentatorja do tega koraka.

Sarajevo, 18. junija. Atentatorja Žerajića pokopali so včeraj popolnoma tiho in skrivaj ob veliki asistenci.

Sarajevo, 18. junija. Policija je trdno prepričana, da je bil atentat, ki se je izvršil proti Varesaninu, namenjen cesarju, ker so videli atentatorja vedno tam, kjer so pričakovali cesarjev prihod; ali vsled strožih in velikih policijskih odredb Žerajiću ni bilo mogoče izvršiti svojega sklepa. Sedaj policija skrbno zasleduje atentatorjeve sokrivce.

Sarajevo, 18. junija. Dosedaj je aretiran samo gospodar hotela, kjer je stanoval Žerajić, ker je baje vedel za atentatorjev sklep.

Zagreb, 18. junija. Tu se govori, da je policija na sledu anarhistični organi-

zaciji, ki ji je pripadal atentator Žerajić. Člani te organizacije so večinoma vseučilišni dijaki! V več dijaških stanovanjih so se vršile preiskave. Policija postopa jako skrivnostno.

Dubrovnik, 18. junija. Pri hišnih preiskavah, ki jih je vodila tukajšnja policija, ni imela nikakega uspeha. — Vesti, da vodi sled, odkod je dobil Žerajić denar, v Dubrovnik, je neresnična, ker tam atentator ni imel nikakih znancev.

Zagreb, 18. junija. Policija išče nekaj visokošolcev, ki so odpotovali v Bosno ob priliki cesarjevega obiska, a se še niso vrnil, niti se ne ve, kje so! Baje so to tovariši in sokrivci atentatorja! Sploh postaja ta zadeva jako skrivnostna in provzroča vladi mnogo skrbi, ker ne more priti na jasno, kaj je vzrok atentata, kdo ga je provzročil.

Budimpešta, 18. junija. Ker se iz Bosne potrjuje, da je bil atentat namenjen cesarju ob priliki njegovega bosenskega obiska, je vlada in policija odredila največje varnostne odredbe povodom cesarjevega prihoda v Budimpešto. Posebno pazno nadzoruje že sedaj visokošolce in razne sumljive ljudi; baje je bilo že več tajnih aretacij, ki jih pa merodajni krogi prikrivajo.

Vatikanska blamaža.

Rim, 18. junija. Papež Pij je radi svoje blamaže jako potr, baje hoče zvaliti vso krivdo na državnega tajnika Mery de Vala, ki je tekstiral boromejsko encikliko. Med papežem in kardinalom Mery de Valom je prišlo do ostrega nastopa, ker noben noče prevzeti na svoje rame velike blamaže.

Rim, 18. junija. Semkaj iz Rima dospela poročila zatrujejo, da je nastal med papežem Pijem in kardinalom Mery de Valom resen spor. Papež je očital tajniku vpričo več kardinalov, da je on zakrivil inkriminirano mesta v encikliki, čemur se je Mery de Val odločno ugovarjal. Papež se je pokazal proti svojemu tajniku jako nemilostnega in je pričakovati v najkrajšem času tajnikove demisije.

Rim, 18. junija. Mery de Val je baje že izročil svojo demisijo, kot njegov naslednik se imenuje kardinal in bivši tajnik Rampolla.

Princezinja Chimay.

Pariz, 18. junija. Znana princezinja Chimay, ki je pobegnila svojemu soprogu ter se v Ameriki poročila s ciganskim primasom Rigo, pa se je istega kmalu naveličala, se z njim ločila in poročila z nekim Rizziardijem, je sedaj vložila proti svojemu sedanjemu soprogu tožbo za ločitev zakona.

Kriza na Portugalskem.

Pariz, 18. junija. Iz Lizbone se poroča, da hoče vsled napetih razmer v parlamentu vlada istega razpustiti. Kralj Manuel se pa odločno brani, da bi podpisal akt za razpustitev, ker hoče da parlament konča prej proračunsko debato. Vsled tega je kabinet demisioniral. Kralj je vzel demisijo na znanje, a sestave novega kabineta še ni poveril nikomur, vsled tega se domneva, da ostane stari kabinet do rešitve proračuna vladi.

Hofrichter.

Dunaj, 18. junija. Danes je imel sejo vojaški svet, ki je obsodil Hofrichterja. Domneva se, da je vojaško vrhovno sodišče vrnilo razsodbo, ki se bržkotne proglasi tekom jutrajšnjega dneva.

Nesporazum med grško vlado in kraljem.

Atene, 18. junija. Vesti, da je nastalo med grškim kraljem in sedanjo vlado nesoglasje, so neresnične, ker kralj postopa v vseh vprašanjih popolnoma sporazumno z vlado.

Football tekma se vrši danes zvečer ob pol šestih na Tivolskem travniku med slovenskim in nemškim tekmovalnim moštvom. Nemci ne morejo preboleti zadnjega poraza, ki ga jim je pripravila „eine minderwertige Nation“, kakor se je izrazila neka c. kr. korifeja. Vezbali so se neprestano in danes upajo na ugodnejšo usodo. Bomo videli!

Mali oglasi.

Četrtošolce išče primerne pisarniške službe. Ponudbe pod „Četrtošolec“ na inzeratni biro „Jutra“ 67/5—5

Za triletnega dečka iščem oskrbe v poštenu družini. Ponudbe pod „Deček“ na upravništvo „Jutra“ 69/4—4

Strojnik izvežban pri vseh strojih z razumom tudi na popravila išče službo. Nastop lahko takoj. Vprašanja pod šifro „Zanesljiv strojnik“ inzeratni biro „Jutra“ 80/3—2

Otroški voziček za sedeti še skoraj nov se ceno proda. Marije Terezije cesta št. 4. Vpraša se pri hišnici. 82/2—2

Gostilna N. D. O. ulica Karadovi št. 18. Trst se priporoča p. n. gostom in čitateljem „Jutra“ kadar pridejo v Trst, da jo posetijo. Na razpolago so gorka in mrzla jedila, izborna pristna vina in prenočišča, vse po najnižjih cenah. Gostilna je v bližini južnega kolodvora. — Za obilen obisk se priporoča Hinko

Proda se hiša
s 3 sobami in 2 kuhinjama ter s sadnim in zelenjadnim vrtom.
Več se izve v Rožni dolini št. 153, ulica I.

Vsak dan svež
sladoled
v kavarni, slaščičarni in pekarni
J. Zalaznik
Stari trg št. 21. 40—2

Lepi prodajalniški prostori
se oddajo z avgustom ali tudi takoj
v najem.
Naslov pove upravništvo „Jutra“.

Urinovo olje „SANITAS“
razkuževalno pleskanje za stranišča, pisoarje itd. itd. — Posebne važnosti za šole, urade, bolnice, kavarne, restavracije, javne in privatne pisoarje v zaprtih oddelkih in na vrtovih. — Higijensko „Urinovo olje“ je najcenejšo sredstvo za razkuževalno pleskanje, ki preprečuje vsak duh v straniščih in pisoarjih. — Pošilja se v vsaki množini. Prazna zaračunjena posoda se v teku 30 dni, franko poslana, nazaj vzame. — Samoprodaja: Avgust Pust, Ljubljana, Poljanska cesta 7.

Priporočljivi preparati!
c. in kr. dvorn. založnika in papeževega dvorn. založnika
lekarnarja G. Piccoli
v Ljubljani, Dunajska cesta.
Malinov slup izvrsten naraven izdelek v kilogr. steklenicah po K 1.50, v sodih K 1.—1 kg.
Želodčna tinktura krepi želodec, pospešuje prebavljanje in odprte telesa. Steklenica 20 vin.
Železnato vino krepi slabotne, malokrne in nervozne osebe. Polliterska steklenica K 2.—.
Antirrhemon preizkušeno zdravilo zoper revmatične bolezni. Steklenica 50 vin.
Salmijakove pastile lajšajo hripavost in kašelj, mehčajo sliz. Škatljica 20 vin. 11 škatlic K 2.—.
Naročila se točno izvršujejo.

Pozor kolesarji!
Zaloga Puch-koles
in drugih specialnih znamk ter vseh posameznih delov.
Nova kolesa od K 120.— naprej.
Izposojevanje koles.
Rabljen kolesa imam vedno v zalogi.
Točna in solidna postrežba. — Vsako kolo se lahko preje preizkus. — Za vsako kolo jamčim eno do dve leti.
ANA GOREC Ljubljana,
Dunajska cesta 16. Dvorišče Schneider & Verovšek.
Zaloga najfinejših pneumatik.

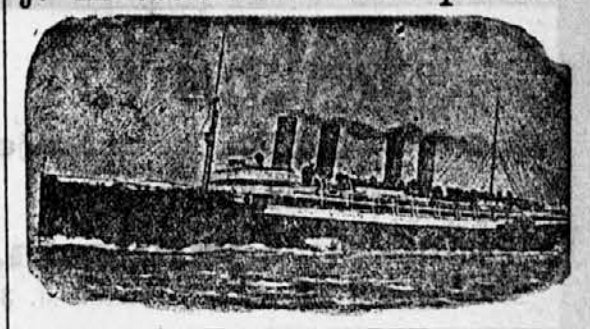
? I ?
I K O
? O ?

Mokarija
na jako prometni cesti v Ljubljani, združena z branjarijo se radi rodbinskih razmer odda takoj ali z avgustom.
Naslov pove upravništvo „Jutra“.

Išče se dobro izvežbana kuharica
ki zna samostojno kuhati in se razume na gospodinjstvo; biti sme tudi bolj priletna.
Naslov pove upravništvo „Jutra“.

Priložnost!
Koristno za vsakega in posebno vpoštovanja vredno posebno za gospodinjstvo! Usojam si vljudno sporočiti p. n. občinstvu, da otvorim prodajo z najbolje sortirano
emajlirano posodo
obsegajočo vse kuhinjske predmete po K 1.30 za kg, dekoracijski predmeti po K 2 za kg
v Prešernovi ulici št. 26
(v veži).
- Neprekosljliva priložnost za nakup! -

Izvrstna prilika
za potovanje v
AMERIKO
je in ostane z novimi parniki

VELIKANI:
Kaiserin Auguste Victoria 25.000 ton
Amerika 24.000 „
Cleveland 20.000 „
Cincinnati 20.000 „
Pres. Lincoln 20.000 „
Pres. Grant 20.000 „
Brezplačna pojasnila daje:
FR. SEUNIG,
Ljubljana, Kolodvorska ulica 28.

Nizke cene! Nizke cene!
Josipina Herrisch
Ljubljana, Židovska ulica št. 7.
Priporoča veliko zalogo moških, ženskih in otroških cevčev. Gamaše, galoše in prave gorske čevlje (Coiserce).

Modni salon
Ivana Schiller
 Sv. Petra cesta šte. 31
 priporoča lepo izbiro
 damskih, dekliških in otročjih klobukov.
 Popravila točno in ceno. Žalni klobuki
 vedno v zalogi. 11—5

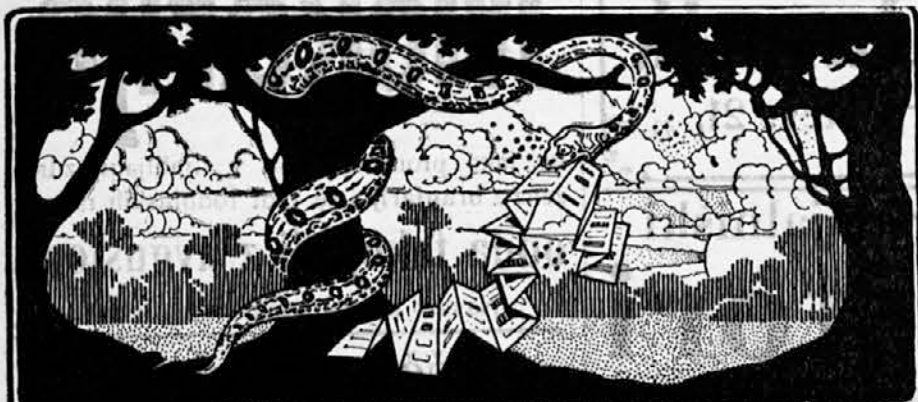
Kavarna „Prešeren“
 ima vsak dan svež
== sladoled ==
 vseh vrst in
ledeno kavo.

Glavno zastopstvo za celo Kranjsko.

Slavnemu občinstvu se vljudno naznanja, da ima gumijevе garniture svetovne
 trdke v veliki izbiri in za vsakovrstne

VOZOVE V ZALOGI

J. BAN v Ljubljani, Dunajska cesta šte. 31.
 V zalogi so vedno vozovi najrazličnejših vrst. Proda se tudi avtomobil za 2 osebi

„Nobena dama se ne ubrani izkušnjava“.

Ne kupujte, dokler niste videli prekrasne kolekcije trdke
BRATJE KREJCAR, Dobruška št. 9181, tkalnica platnin in bombaževin.

Vse vzorce pošiljamo na ogled gratis in franko.
 Naročite za poizkušnjo 6 belih rjuh brez šiva 150/200 cm velikosti za samo K 13-60.

Roman, ŽENA,
 se dobiva broš. po 1 K, trdo vezana po 1 K
 50 v, s poštnino 10 v več pri upravi „Jutra“.

Slovenci, zbirajte med seboj pri- **brate Srbe!**
 spevke za ponesrečene

Modna trgovina 52—8
Josipina Podkrajšek
 Ljubljana, Jurčičev trg šte. 2
 najtopleje priporoča za pomladansko sezijo svojo bogato zalogo kra-
 snih, najmodernejših bluz, čepic in spodnjih kril. Lepe pred-
 pasnike za dame in otroke. Najnovejši nakit za obleke, kakor čipke,
 vezanine in posamentrije. — Perilo za dame in gospode. — Veliko
 izbero zavrtnic, ovratnikov in manšetov. Nogavice
 in rokavice. Steznik po najnovejšem pariškem kroju itd. itd.

Več predmetov ženske konfekcije,
obleke za gospode ter slamnike in
panama klobuke

60% ceneje

v „Angleškem skladišču oblek“

O. Bernatović

v Ljubljani, na Mestnem trgu št. 5

MAKSIMILIJAN SARTORY

: Ljubljana, Rožna ulica št. 39. :

Specijalist za inštalacijo hišnih telegrafov, tele-
 fonov, strel vodov in napeljave Električne luči,
 zdravniških aparatov in dentistiških motorjev za
 zobozdravnike.

Stopnice, balkoni,
 spomeniki,
 stavbeni okraski
 i. t. d.

Kranjska betonska tvornica Tribuč & Komp.
 v Ljubljani

Cementne cevi
 v vseh dimenzijah,
 barvaste plošče
 i. t. d.

Vsaka deklica dobi
doto.

Vsak oče, mati, brat, sestra, stric, teta itd.
 preskrbi lahko svoji hčeri, sestri, nečakinji
 že po 5 letih doto do 6000 kron, ako pri-
 stopi k dobrodušnemu društvu „Edinost“ v
 Pragi. Sprejemajo se člani le do 50., z de-
 klicami do izpoljenega 14. leta. Vpisnina je
 10 kron. Pojasnila daje društvena pisarna v
 Pragi Karlin, Kraljeva cesta 23a ali njen
 zaupnik g. F. Šemrov, Ljubljana, Privoz 4.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Delniška glavica K 3,000.000. Stritarjeva ulica št. 2. Reservni fond K 400.000.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu in Sarajevu priporoča

promese na Dunajske kom. srečke a K 18.— 1. julija K 300.000.—
 „ „ kreditne srečke a K 24.— 1. julija „ 300.000.—

Obe promesi skupno le K 40.—

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje po čistih

4½%

„BALKAN“.

Spedicija in komisija.

Centrala: **Trst.**

Podružnica: **Ljubljana,**
 Selenburgova ulica št. 7. Telefon št. 38.

Spedicije

vsake vrste. Prevažanje blaga za trgovce in zasebnike, preselitve, vla-
 ganje blaga in pohištva v skladišča, zacarinanje, prevzetje blaga v prodajo itd.

„BALKAN“.

Spedicija in komisija.

Centrala: **Trst.**

Podružnica: **Ljubljana,**
 Selenburgova ulica št. 7. Telefon št. 38.

F. P. Vidic & Komp., Ljubljana

tovarna zarezanih strešnikov

ponudi vsako poljubno množino

52—9

patentirani dvojno zarezani

strešnik-zakrivač

s poševne obrezo in priveznim nastavkom, „zistem Marzola“.

Brez odprtih navzgor!

Streha popolnoma varna pred nevihtami!

Najpreprostejše, najcenejše in najtrpežnejše kritje streh sedanosti!

Na željo pošljemo takoj vzorce in popis.

Spretni zastopniki se iščejo.

